

René Kleinveld en Christine Brandsma hebben een tuinbouwbedrijf voor de vermeerdering van uitgangsmateriaal voor kamerplanten in de buurt van Moshi, Tanzania. Op het bedrijf met 2,5 hectare kassen werken 110 medewerkers.

Schade door onbetrouwbare stroomvoorziening

Wanneer er mensen over stroom klagen, dan is dat meestal omdat het er niet is. In Nederland is het al groot nieuws als er een gebied twee uur lang zonder elektriciteit zit, hier in Tanzania gaan mensen pas mopperen wanneer voor de zoveelste keer de koelkast leeggeruimd moet worden na meerdere stroomonderbrekingen van 24 uur of langer.

Na acht jaar in Tanzania gewoond te hebben zijn we er inmiddels achter dat het uitvallen van de stroom niet het probleem is. Het echte probleem ontstaat pas wanneer de stroomleverancier Tanesco stroomstoten van wel 600 Volt over het net jaagt. Dan krab je even op je achterhoofd wanneer je 's ochtends vroeg met een nog slapelig hoofd de toast in het broodrooster in de fik ziet vliegen.

Op het bedrijf zijn veel maatregelen getroffen om te voorkomen dat een hoge spanning op het net schade

aanbrengt aan onze apparatuur. Maar wat voor een maatregelen we ook nemen, niets blijkt bestand tegen de incompetentie van het elektriciteitsbedrijf en dan vooral van het personeel. Het is altijd oppassen wanneer ze in de buurt van ons bedrijf aan het knutselen gaan.

Het is nu al twee keer voorgekomen dat een elektricien van Tanesco ergens een reparatie uitvoerde en daarna de fases omdraaide. Dan blijken de luchtramen van de kassen aan het einde van de dag opeens open te lopen in plaats van dicht. Bij de eerste keer dat dit gebeurde hebben we alle 31 beluchtingsmotoren uit de nok van de kassen moeten halen en moeten herstellen. De motoren waren door de beveiliging heen gedrukt en volledig vastgelopen.

Daarnaast heeft achterstallig onderhoud aan elektriciteitsmasten ertoe geleid dat de hoogspanningskabels de onderliggende laagspanningskabels raakten. Ik hoef vast niet uit te leggen dat dit een mooi

vuurwerk veroorzaakte. Niet alleen bij de kabels, maar ook in onze kassen.

Om definitief af te zijn van de spanningfluctuaties hebben we een Automatic Voltage Regulator aangeschaft. Dit apparaat zou de spanning stabiel moeten houden, zodat bij een te lage of te hoge waarde de generator de stroomvoorziening niet over hoeft te nemen en de apparatuur beter beveiligd is. Maar deze AVR moet ook weer beveiligd worden. Bij een collega-tuinder zijn al twee van deze AVR's opgeblazen.

Tegen de extreme gebeurtenissen in Tanzania is het niet makkelijk beveiligen, hebben we ondertussen ervaren. De AVR staat al acht maanden ongebruikt in de hal waar de stroom binnenkomt. De beveiliging op de AVR zelf is niet te vertrouwen en de leverancier heeft er nog geen oplossing voor gevonden. Ondertussen wachten we ongeduldig af...

CHRISTINE BRANDSMA